

Anmälan av arbetsskada, allvarliga olyckor och allvarliga tillbud

Anmälan av arbetsskada till Försäkringskassan

Arbetsskada som ska anmälas till Försäkringskassan kan vara olycksfall, färdolycksfall, arbetssjukdom.

Anmälan av arbetsskada sker via hemsidan anmalarbetsskada.se eller via blankett som kan hämtas från Försäkringskassans hemsida. Om blanketten används så ska den skickas till Försäkringskassan.

Försäkringskassan utreder anmälan och rätt till ersättning först då den drabbade ansöker om ersättning.

Arbetsgivaren är enligt Socialförsäkringsbalken skyldig att omedelbart anmäla arbetsskador till Försäkringskassan. En förutsättning för detta är att arbetsgivaren får kännedom om händelsen.

Anmälan görs av arbetsgivaren i samråd med skyddsombudet, om sådant finns, och den drabbade. Skyddsombudet ska ges möjlighet att delta i en eventuell utredning av en händelse. Skyddsombudet ska även ha en kopia på anmälan.

Det är arbetsgivaren som ska fylla i och som ansvarar för att anmälan skickas in. Arbetsgivarens underskrift är inte kopplad till godkännande av skadan eller att man tar på sig något ansvar för det inträffade. Underskriften bekräftar att anmälan lämnats av arbetsgivaren samt att den skadade är anställd. Skyddsombudet och den skadade (om möjligt) ska skriva under att de tagit del av anmälan.

Anmälan ska göras om skadan har medfört eller kan antas medföra rätt till sjukvårdsersättning, sjukpenning eller rehabersättning från den allmänna försäkringen, eller sjuklön enligt lagen om sjuklön eller ersättning från arbetsskadeförsäkringen. Anmälan ska även göras om skadan har föranlett eller kan antas föranleda sveda och verk eller lyte eller annat stadigvarande men.

Arbetsgivaren ska i anmälan ange vad som ska göras för att undvika att skadan sker igen. Här kan man även beskriva hur man går vidare med att undersöka eller utreda händelsen eller exponeringen. Det är viktigt att även här beakta om andra arbetstagare kan vara utsatta för samma exponeringar i arbetsmiljön som kan leda till eventuell ohälsa framöver samt vidta åtgärder.

Vid arbetssjukdom, till skillnad från olycksfall och färdolycksfall, kan det vara svårare att veta exakt vad som har orsakat besvären förrän en utredning genomförts. Det är viktigt att ange datum för när man fick kännedom om skadan.

Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA)

TFA är en ansvars- och avtalsförsäkring som innebär att arbetstagare kan få ersättning oberoende av om arbetsgivaren eller någon annan, vid ev. prövning, skulle ha varit skadeståndsskyldig eller ej. Arbetstagaren som drabbats av arbetsskada får å andra sidan inte föra skadeståndstalan mot arbetsgivare som tecknat försäkringen.

Arbetsskadeanmälan TFA görs till AFA.

Försäkringen ersätter förlorad arbetsinkomst vid olycksfall, färdolycksfall och vid arbetssjukdom. Anmälan görs av arbetstagaren.

Ett olycksfall i arbetet orsakas av en kortvarig, ovanlig, plötslig och oväntad händelse. Exempel: du ramlar och bryter benet, skär dig på en kniv eller liknande. Ersättningen täcker i allmänhet hela inkomstförlusten och kostnader som olycksfallet orsakat eller kommer att orsaka. Den drabbade kan få ersättning för:

- Förlorad inkomst, vid sjukskrivning.
- Kostnader, till exempel sjukvårdskostnader, läkemedel, skadade kläder, glasögon och liknande.
- Kostnader för läkarvård och läkemedel upp till beloppet för högkostnadsskyddet.
- Sveda och värk, om den drabbade har varit sjukskriven 31 dagar eller mer.
- Medicinsk invaliditet, vid bestående besvär.
- Skador som påverkar utseendet, till exempel ärr eller förlust av kroppsdel eller friska tänder.

En arbetssjukdom beror på att man har utsatts för något skadligt i arbetsmiljön under en längre tid som påverkar hälsan. Det kan till exempel vara tungt arbete, buller eller farliga ämnen. För kunna få ersättning från AFA ska arbetssjukdomen som regel vara godkänd av Försäkringskassan. Den drabbade kan få ersättning för:

- Förlorad inkomst, vid nedsatt arbetsförmåga på grund av bestående besvär.
- Kostnader, till exempel sjukvårdskostnader, läkemedel, och annan medicinsk behandling.
- Kostnader för läkarvård och läkemedel upp till beloppet för högkostnadsskyddet.
- Medicinsk invaliditet, vid bestående besvär.
- Skador som påverkar utseendet, till exempel ärr eller förlust av kroppsdel eller friska tänder.

Om en arbetssjukdom vållats av en arbetsgivare eller en anställd hos arbetsgivaren kan ersättning för inkomstförlust och i vissa fall ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur (sveda och värk) betalas. Den skadade ska själv visa att arbetsgivaren vållat sjukdomen. Prövning sker i något som kallas Vållandenämnden. Förutsättning för att prövning ska ske är att skadan är godkänd som arbetssjukdom av AFA Försäkring eller av Försäkringskassan.

Vållandenämnden har parternas uppdrag att bedöma om den skadade är berättigad till full ersättning för inkomstförlust och kostnader – i vissa fall även rätten till ersättning för sveda och verk. Uppdraget är inte att "fälla" en arbetsgivare eller döma någon straffrättsligt.

Anmälan av allvarliga arbetsolyckor och allvarliga tillbud till Arbetsmiljöverket

Allvarliga arbetsolyckor och allvarliga tillbud ska, förutom att anmälas till Försäkringskassan och AFA, utan dröjsmål (inom 24 h) anmälas till Arbetsmiljöverket enligt arbetsmiljölagen 3 kap. 3a §.

Ovanstående paragraf från arbetsmiljölagen är straffsanktionerad.

Mer information finns på hemsidan anmalarbetskada.se som är en gemensam sida för anmälan till både Försäkringskassan och Arbetsmiljöverket.

Allvarlig arbetsolycka, exempel på skador som anses allvarliga:

- Skador som resulterar i en fraktur på ett ben i kroppen.
- Skador som orsakar svår blödning, eller svår skada på nerv, muskel eller sena.
- Skada på inre organ.
- Skador som innebär andra eller tredje gradens brännskada eller annan brännskada som omfattar mer än 5 % av kroppsytan. Med brännskada jämföras kylskada.

I vissa fall kan även psykisk skada räknas som olycksfall, t ex. om en person hamnat i chocktillstånd. Hot om våld kan leda till en sådan skada. Hit hänförs även t.ex. tåg- och bilförare i samband med påkörningar.

Exempel på tillbud som Arbetsmiljöverket bedömt som allvarliga:

- En arbetstagare föll i golvet från 2-3 m höjd i samband med montering av arbetsställningar i en idrottshall. Han skadade sig inte.
- Ett ställningsplan som vägde 25 kg föll till golvet, från cirka sex meters höjd och är nära att träffa en arbetstagare
- En container lossnade från en lyftanordning och föll till marken där det skulle kunnat ha befunnit sig en arbetstagare.
- En förare av ett transportmedel blir laserbelyst under färd.
- Rök, gas eller kemikalieutsläpp.
- Stick- eller skärskada (spruta, skalpell) med känt eller starkt misstänkt smittat blod inblandat eller kontakt med material (eller patient/person) där det är känt eller finns en misstanke om allvarlig smitta.
- Svårare fall av mobbing, kränkning eller trakasseri.

Händelser av psykosocial natur kan vara svåra att definiera som tillbud eller allvarliga tillbud. Exempel på det kan vara:

- Ett hot om våld, om händelsen inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa, till exempel knivhot eller hot med skjutvapen
- Mordhot som upplevs som allvarligt menat, annat hot om våld mot person eller svårare fall av mobbing.